

Pacte Nacional de Salut

Posicionament i valoració sobre el document d'experts

Des d'Infermeres de Catalunya volem aportar la nostra reflexió al document impulsat per la Generalitat amb el Pacte Nacional de Salut. És un document que conduirà les polítiques de Salut de Catalunya i aprofitant el procés obert participatiu volem aportar-hi elements de millora.

Aquest pacte pretén arribar a acords entre les principals forces i agents d'influència sobre la salut de la ciutadania que defineixi compromisos compartits sobre els quals construir les bases del sistema de salut de Catalunya, però sembla que aquest «pacte» no ha comptat amb tots els actors necessaris i no representa la visió plural que seria tan necessària per a poder considerar-se un «Pacte Nacional», pel que reclamem que, a part del grup d'experts -majoritàriament de l'àmbit acadèmic- també es faci partícip a entitats sindicals per aportar un coneixement laboral i social.

Promoció de l'atenció primària

- Moltes línies de treball s'orienten a la promoció de l'atenció primària i el desenvolupament de nous rols i redistribució dels recursos, però és necessari que es garanteixi el 25% de la despesa pública sanitària en aquesta àrea d'atenció. Fa anys que des de l'OMS es recomana aquesta inversió sanitària, i el nostre país continua mantenint xifres molt llunyanes a la proposada. Sabem que invertir en atenció primària (AP) és invertir en prevenció de la malaltia i promoció de la salut, necessitem focalitzar l'atenció en la salut i no en la malaltia. L'AP és un element que contribueix, juntament amb determinants socials, a la millora del benestar i qualitat de vida personal i col·lectiva i, dins d'aquest, al manteniment d'un nivell de salut satisfactori i suficient per gaudir d'una vida autònoma.

Un sistema de titularitat, provisió i gestió 100% pública

- Infermeres de Catalunya estem d'acord en la importància de posar la ciutadania al centre de l'atenció, amb apoderament i reorientació del sistema actual, però això requereix una transformació des dels fonaments del sistema actual.
- Veiem imprescindible la unificació de tots els proveïdors de salut i que la despesa sanitària s'allunyi de les polítiques privatitzadores i comercialitzadores. La salut no s'ha de convertir en un negoci.
- La gestió dels recursos ha de tornar al Departament de Salut, fent desaparèixer el CatSalut i la xarxa SISCAT (sanitat concertada) eliminant qualsevol interès mercantilista al sistema públic de salut.
- Reclamem la creació d'una farmacèutica pública que impulsi la recerca lliure d'interessos comercials i la creació de genèrics per tal de proveir el sistema, amb el conseqüent estalvi respecte a la compra a la indústria privada.
- Estem d'acord en la necessitat de garantir els recursos públics dedicats al finançament del sistema de manera sostinguda, així com optimitzar els recursos per mitjà de l'avaluació, destinant-los a aquelles intervencions que més valor aporten. Per dur-ho a terme, des d'Infermeres de Catalunya creiem que és imprescindible establir sistemes externs de control dels recursos financers, lliures d'ingerències polítiques o partidistes, per evitar frau i interessos particulars en la gestió i assignació dels recursos econòmics.

- Per a la presa de decisions cal orientar-les en base els resultats, mesurar i avaluar i dotar el sistema d'eines d'avaluació sistemàtiques i efectives. No serveix de res avaluar resultats que no valorin la qualitat assistencial real que s'està oferint a la ciutadania perquè no disposem de les eines ni de la infraestructura necessària, perquè no estem en aquest escenari de maduresa de IA al nostre país i perquè preval quedar bé en congressos o comitès directius que atendre les necessitats reals de la ciutadania.

Condicions de treball dels professionals

- En el document es proposa la desaparició de la figura de personal estatutari, fet que contradiu l'ordenament jurídic vigent. Infermeres de Catalunya estem en contra de la mercantilització dels professionals i reclamem la necessitat de garantir una sanitat pública i, per tant, que s'unifiquin les condicions a lloc de treball públic per a tots. El sistema ha de caminar cap a la internalització dels professionals que treballin en els serveis públics de salut sota una vinculació estatutària amb el sistema.
- S'enfoquen les polítiques de treball cap a un sistema d'emmagatzematge de dades universal i àgil. Infermeres de Catalunya reclamem que això també passi per un sistema de registre de dades per als professionals coherent amb les tasques de cada un i que aquests s'integrin en un sol sistema d'informació, garantint una millor continuïtat assistencial i vetllant per la seguretat del pacient i el professional.
- Infermeres de Catalunya no estem d'acord amb la compartició de professionals entre diferents proveïdors, aquesta eina esdevé una vegada més un element privatitzador de la salut. Aquest traspàs de professionals només fora possible amb únic conveni col·lectiu de treball que iguali les condicions laborals a totes les treballadores i treballadors del sistema públic de salut de Catalunya.
- Cal tenir en compte que consolidar els nous rols i perfils professionals demana garantir una adequada descripció dels llocs de treball dels professionals ja exercents, i promoure una contractació adequada que consolidi les treballadores del sistema català de salut i redueixi la fuga actual de professionals.

Cal garantir una sanitat orientada a la seguretat i qualitat assistencial.

La seguretat i la qualitat assistencial s'ha de promoure des de les polítiques que les Direccions implementen en els diferents àmbits d'actuació. La cultura en seguretat de pacient és un hàbit, són les bones pràctiques i no han de quedar en el paper, han d'inundar el dia a dia de la pràctica assistencial. Si volem posar la persona al centre, hem de fer-la participar mitjançant programes en què es contemplin les necessitats de les persones en l'àmbit de la salut. La seguretat no han de ser estàndards que acreditar cada any, han de ser hàbits de bones pràctiques en el dia a dia de les organitzacions i les professionals sanitàries posant en el centre la ciutadania.

Un Pacte Nacional de Salut sense recursos i sense professionals està condemnat al fracàs. Orientar-lo sense contemplar els dèficits de professionals, que s'agreuja a mesura que un s'allunya de la zona metropolitana, no assegura els drets d'equitat de la ciutadania, és parlar d'una longitudinalitat que no es podrà garantir en cap cas, és prioritzar tenir una bata blanca ocupant un espai sense certificar que es disposi de les competències i recursos necessaris. S'ha de garantir que els serveis disposin de la dotació pertinent amb els professionals corresponents, sense invents, sense rebaixes i sense enganys. La implementació de nous models i programes s'ha de fer comptant amb què es pot assumir en la realitat, no en el paper i essent transparent amb la ciutadania.